

ORDIN

**privind valorificarea cantitatilor de gaze naturale pe piata
interna si masuri pentru întarirea disciplinei în sectorul gazelor naturale**

Având în vedere necesitatea asigurării caracterului nediscriminatoriu în stabilirea și alocarea lunară a cotelor procentuale cantitative de gaze naturale, aferente amestecului de gaze naturale din producția internă - producție curentă și gaze noi - și din import, cu implicații asupra derulării contractelor de achiziție și de furnizare către consumatori a gazelor naturale

în temeiul prevederilor Legii petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare, ale Deciziei prezidentului Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale nr. 52/2001 privind aprobarea Regulamentului de programare, funcționare și dispachizare a Sistemului Național de Transport al gazelor naturale;

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 738/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Comerțului, cu modificările și completările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 756/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,

ministrul economiei și comerțului, președintele Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale și președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emit următorul:

ORDIN

Art. 1 – (1) Gazele naturale noi din producția internă reprezintă cantitățile de gaze naturale provenite din noi zăcăminte sau prin reabilitarea câmpurilor de extracție a gazelor naturale, rezultate din operațiuni petroliere efectuate de către persoane juridice române sau străine, în baza acordurilor petroliere.

(2) Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent în acordurile petroliere, are obligația de a certifica lunar cantitățile de gaze naturale care se încadrează în prevederile alin. (1).

(3) Categoria de gaze naturale noi se desființează începând cu data de 01.01.2007, fiind asimilată producției interne curente.

Art. 2 – Persoanele juridice române sau străine, titulare sau cotitulare ale acordurilor petroliere, vor încheia contracte de vânzare-cumpărare cu oricare dintre furnizorii licențiați și/sau consumatorii eligibili de gaze naturale pentru cantitățile de gaze naturale noi obținute în condițiile art. 1.

Art. 3 – (1) Până la liberalizarea completă a pieței interne a gazelor naturale și realizarea convergenței pretului producției interne cu pretul gazelor naturale din import, pentru asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor consumatorilor la sursele de gaze naturale din producția internă, furnizarea gazelor naturale la consumator se realizează în amestec, denumit în continuare *amestec de gaze naturale*, constituit din cantități de gaze naturale din producție internă curentă/înmagazinare, de gaze noi și de gaze din import curent/înmagazinare.

(2) Ponderea cantităților de gaze naturale din producție internă curentă, de gaze noi și de gaze din import în amestecul de gaze naturale va fi aceeași pentru toți consumatorii.

(3) Pentru consumatorul captiv, obligația respectării structurii amestecului de gaze naturale revine furnizorului care desfășoară activitatea de furnizare reglementată.

(4) Pentru consumatorul eligibil, obligatia respectarii structurii amestecului de gaze naturale revine furnizorului daca acesta asigura întregul necesar de consum al consumatorului, respectiv consumatorului eligibil în cazul în care acesta își asigura necesarul de consum din achizitii de la mai multi furnizori.

Art. 4 – (1) Structura amestecului de gaze naturale se determina lunar de Operatorul de Piata organizat în cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale din structura Societatii Nationale de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ SA Medias, în conditiile acoperirii integrale si echilibrate a cererii pietei interne. Operatorul de Piata are obligatia de a urmări respectarea structurii amestecului de gaze naturale avizat conform prevederilor prezentului ordin, de catre toti operatorii licentiați si consumatorii eligibili din sectorul gazelor naturale.

(2) Pentru determinarea de catre Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale a structurii lunare a amestecului de gaze naturale, cu 15 zile înainte de începerea lunii de livrare, operatorii licentiați din sectorul gazelor naturale si consumatorii eligibili au obligatia de a transmite urmatoarele informatii :

- în cazul producatorului de gaze naturale – cantitatile de gaze naturale destinate consumului propriu precum si cele din productia interna curenta si de gaze noi disponibile pentru piata;
- în cazul furnizorului de gaze naturale – necesarul de consum al clientilor din portofoliul sau, defalcat pentru consumatori captivi si pentru consumatori eligibili, precum si necesarul pentru consumul propriu. În cadrul necesarului pentru consumatorii captivi va fi prezentata distinct cererea pentru consumatorii casnici. În cadrul necesarului pentru consumatorii eligibili, cererea va fi prezentata distinct pentru fiecare client.
- în cazul celorlalti operatori, precum si al consumatorilor eligibili care își asigura consumul propriu din achizitii directe din import – necesarul pentru consumul propriu

(3) Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale are obligatia de a analiza informatiile transmise.

(4) În situatia în care, din informatiile primite, se constata ca necesarul de consum înaintat de un operator sau consumator eligibil este subevaluat sau supraevaluat în raport cu datele statistice, exista suprapuneri de consumatori în portofoliile furnizorilor sau apreciaza ca incorecta dimensionarea necesarului de consum, Operatorul de Piata are obligatia fie sa solicite reconsiderarea necesarului, fie sa îl modifice.

(5) Pe baza datelor si informatiilor primite si dupa analiza acestora, Operatorul de Piata întocmeste un Raport de fundamentare privind cererea de gaze naturale si sursele de acoperire a acesteia, în care va propune structura amestecului de gaze. Raportul este înaintat Autoritatii Nationale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale spre avizare cu cel puțin 10 zile înainte de începerea lunii de livrare si se afiseaza pe pagina de internet a Operatorului de Piata.

(6) Autoritatea Nationala de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale analizeaza Raportul de fundamentare privind cererea de gaze naturale si sursele de acoperire a acesteia si stabileste structura amestecului de gaze în cel mult 3 zile lucratoare de la transmiterea acestuia. Structura amestecului de gaze naturale se afiseaza pe pagina de internet a Autoritatii Nationale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale.

(7) Dupa avizare, Raportul este returnat Operatorului de Piata, care va face cunoscut, în termen de 5 zile anterior lunii de livrare, tuturor operatorilor din sectorul gazelor naturale si consumatorilor eligibili interesati structura de amestec aprobata.

Art. 5 – (1) Prin exceptie de la art. 3 alin. 2, pentru consumatorul eligibil care opteaza pentru statutul de consumator întreruptibil, structura amestecului de gaze naturale poate fi diferita de cea a celorlalti consumatori, respectiv va fi formata dintr-un procent al gazelor naturale din productie interna identic cu cel al celorlalti consumatori si dintr-o cota procentuala de gaze noi cel mult egala cu cea a gazelor din import. Structura este identica pentru toti consumatorii întreruptibili.

(2) *Consumatorul întreruptibil* reprezinta consumatorul care poate contribui decisiv la mentinerea functionarii în deplina siguranta a Sistemului National de Transport gaze naturale si a sistemelor de distributie, prin acceptarea reducerii consumului, pâna la oprire, în conformitate cu

prevederile stipulate de art. 4 alin. 1 din Directiva Consiliului European 2004/67/CE, în scopul asigurării protecției aprovizionării consumatorilor casnici în situațiile:

- a) întreruperea parțială a aprovizionării cu gaze naturale pe o perioadă ce urmează a fi stabilită ținând seama de condițiile naționale;
- b) temperaturi extrem de joase într-o perioadă de vârf determinată la scară națională;
- c) perioadele climatice cele mai reci, constatate statistic la fiecare 20 de ani, când cererea de gaze este extrem de mare.

(3) Poate opta pentru calitatea de consumator întreruptibil acel consumator eligibil care îndeplinește cumulativ următoarele condiții :

- are un consum orar constant de minim 30.000 m.c. în intervalul octombrie – martie ;
- poate fi întrerupt în mod operativ și în termen de cel mult 24 de ore fără a fi afectată securitatea tehnică a instalațiilor și echipamentelor.

(4) Consumatorul eligibil care optează pentru statutul de consumator întreruptibil are obligația să încheie un contract pentru prestarea serviciilor întreruptibile de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport.

(5) La constituirea amestecului de gaze naturale, gazele noi se vor aloca prioritar pentru consumatorii eligibili care au încheiat un contract pentru prestarea serviciilor întreruptibile de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport, direct sau prin intermediul furnizorului curent. Pentru restul consumatorilor se pot aloca gaze noi numai în condițiile existenței unui surplus de gaze noi pe piață.

(6) Cantitatea de gaze naturale reprezentând contravaloarea serviciilor de transport interstatual (tranzit) este destinată acoperirii unei părți din cererea de consum a consumatorilor captivi și se aloca proporțional tuturor furnizorilor care asigură furnizarea gazelor naturale pentru această categorie.

Art. 6 – (1) În vederea menținerii în condiții de siguranță a parametrilor funcționali ai Sistemului Național de Transport, cât și a unui echilibru stabil surse - consumuri, precum și a realizării programului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, atât în faza de injecție cât și în faza de extracție, furnizorii (inclusiv societățile de distribuție) și consumatorii eligibili de gaze naturale au obligația fermă de a contracta și de a obține nominalizările cantitative din import, pentru acoperirea necesarului de consum, conform structurii amestecului de gaze naturale avizat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale și comunicat de Operatorul de Piață.

(2) Producătorii de gaze naturale sunt obligați să pună la dispoziția pieței interne cantitățile de gaze naturale din producție internă și de gaze noi la nivelul și în structura avizată de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale prin Raportul de fundamentare privind cererea de gaze naturale și sursele de acoperire a acestora corespunzător programelor de producție asumate și obligațiilor contractuale angajate până la data intrării în vigoare a prezentului ordin.

(3) În cazul în care constată că parametrii funcționali ai Sistemului Național de Transport și siguranța sa în funcționare sunt afectați ca urmare a apariției uneia din situațiile menționate la art. 5 alin (2) și/sau este serios afectat echilibru surse – consumuri și nu există soluții alternative pentru remediere, Dispečeratul Național de Gaze Naturale va dispune limitarea/întreruperea furnizării gazelor naturale către consumatorii întreruptibili conform prevederilor contractului pentru prestarea serviciilor întreruptibile de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport, indiferent de contractele de achiziție pe care aceștia le au în derulare, în vederea asigurării cu prioritate a furnizării gazelor naturale către consumatorii casnici.

Art. 7 – (1) Titularii de acorduri petroliere au obligația de a disponibiliza întreaga producție de gaze naturale pentru asigurarea componentelor din producția internă în structura amestecului de gaze naturale.

(2) Fac excepție de la prevederile alin.(1) :

- a) cantitățile de gaze naturale reinjectate în zăcăminte, exceptate de la plata redevenței, în condițiile legii;
- b) gazele naturale noi din producția internă alocate conform art. 5 alin. (1);
- c) cantitățile de gaze naturale destinate consumurilor tehnologice specifice operațiunilor petroliere desfășurate de titularii de Acorduri petroliere.

(3) Consumurile tehnologice specifice exceptate conform alin. (2) se stabilesc pe baza unor studii de fundamentare aprobate de Agentia Nationala pentru Resurse Minerale pâna cel târziu la data de 31.08.2006. Elaborarea studiilor este în responsabilitatea titularilor de acorduri petroliere.

(4) Titularii de Acorduri petroliere vor raporta lunar Agentiei Nationale pentru Resurse Minerale, pentru avizare, consumurile tehnologice realizate, în termen de cel mult 3 zile lucratoare de la terminarea lunii de livrare. Agentia Nationala pentru Resurse Minerale avizeaza consumurile tehnologice ale titularilor de Acorduri petroliere în termen de 3 zile lucratoare si comunica nivelul acceptat titularilor de Acorduri petroliere si Operatorului de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale.

Art. 8 – Obligatia de a respecta structura amestecului de gaze naturale, determinata în conditiile art. 3 revine :

- a) furnizorului, pentru cantitatile de gaze naturale furnizate consumatorilor captivi ;
- b) furnizorului, pentru cantitatile de gaze naturale furnizate consumatorului eligibil, daca acesta asigura întregul necesar de consum al consumatorului;
- c) consumatorului eligibil, daca acesta își asigura necesarul de consum din achizitii de la mai multi furnizori;
- d) operatorilor licentiatii din sectorul gazelor naturale, pentru cantitatile de gaze naturale destinate consumului propriu, cu exceptia situatiilor prevazute la art. 7 alin (2) lit.a) si c) din prezentul ordin.

Art. 9 – Titularii de acord petrolier care desfasoara activitati de exploatare, precum si furnizorii licentiatii de gaze naturale au obligatia sa asigure livrarile catre societatile comerciale de distributie a gazelor naturale, livrarile catre consumatorii eligibili si livrarile destinate realizarii programului de înmagazinare subterana a gazelor naturale.

Art. 10 – (1) În functie de solutia tehnica de alimentare a consumatorilor eligibili – racordare directa la Sistemul National de Transport al gazelor naturale sau în retelele de distributie, acestia pot încheia fie contracte la cheie cu furnizorul, fie contracte separate, pentru prestarea serviciilor de transport, respectiv de distributie a gazelor naturale.

(2) Serviciile de transport si distributie vor fi prestate numai în situatia si pentru perioada pentru care operatorii licentiatii si/sau consumatorii eligibili fac dovada catre Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale a nominalizarilor obtinute de la furnizorii de gaze naturale din productia interna curenta/înmagazinare, gaze noi si din import curent/înmagazinare.

(3) În situatia nerespectarii conditiilor prevazute la alin. (2), la sesizarea Operatorului de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale, Societatea Nationala de Transport Gaze Naturale “Transgaz” S.A. Medias va sista prestarea serviciilor de transport, iar societatile de distributie vor sista prestarea serviciilor de distributie a gazelor naturale.

(4) Cantitatile orare/zilnice/lunare livrate în baza contractelor directe de catre producatori consumatorilor eligibili conform contractelor cadru elaborate de Autoritatea Nationala de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale nu vor depasi procentul lunar din productia interna curenta, stabilit de Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale si aprobat de Autoritatea Nationala de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale.

(5) Cantitatile din productia interna curenta ce vor intra zilnic în structura efectiva a fiecarui consumator eligibil vor fi egale procentual cu cantitatile din productia interna curenta din amestecul intern de gaze naturale noi/din import al operatorilor economici, consumatori captivi.

Art. 11 – (1) Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale va înainta zilnic Autoritatii Nationale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale un raport operativ privind modul de respectare al achizitiilor de gaze naturale din productia interna curenta/înmagazinare, gaze noi si din import curent/înmagazinare de catre societatile comerciale licentiate în distributia gazelor naturale si consumatorii eligibili, conform cotelor procentuale ale amestecului intern de gaze naturale noi/din import stabilit la începutul lunii.

(2) În situația în care consumul efectiv înregistrat este diferit de cel estimat prin Raportul de fundamentare privind cererea de gaze naturale și sursele de acoperire a acesteia întocmit la începutul lunii, Operatorul de Piață va recalcula la finele lunii structura amestecului de gaze naturale pe baza cantităților de gaze naturale din producția internă curentă/înmagazinare, gaze noi și import curent/înmagazinare disponibile pe piață. Ordinea de prioritate în stabilirea amestecului de gaze naturale este :

- preluarea întregii cantități de gaze naturale din producția internă curentă cel puțin la nivelul programat la începutul lunii;
- preluarea cantităților de gaze naturale din import la nivelul notificat de fiecare importator
- asigurarea programului de înmagazinare/extracție din depozite la nivelul programului aprobat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale .
- preluarea altor cantități de gaze naturale, până la acoperirea consumului efectiv.

(3) În termen de 5 zile de la încheierea lunii de livrare operatorii licențiați și autorizați vor înainta Operatorului de Piață din cadrul Dispeceratului Național de Gaze Naturale situațiile detaliate privind atât sursele de gaze naturale (cantitățile de gaze naturale din producția internă și din import), cât și cantitățile efective consumate pe parcursul lunii de livrare, pe baza cărora acesta va definitiva balanța surse - consumuri a lunii de livrare.

(4) În termen de 10 zile de la încheierea lunii de livrare Operatorul de Piață va înainta Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale un raport privind structura amestecului de gaze naturale pentru toți operatorii licențiați și autorizați.

Art. 12 – (1) Pretul gazelor naturale destinate consumatorilor captivi se stabilește pe categorii de consumatori, prin decizie a Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale, emis pe baza propunerilor de preturi și tarife reglementate înaintate de producători, distribuitori, transportatori și operatorii depozitelor de înmagazinare subterană, în condițiile criteriilor și metodelor pentru aprobarea preturilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, aprobate prin decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale.

(2) Pretul gazelor naturale din producția internă curentă destinate consumatorilor eligibili este negociabil.

(3) Pretul gazelor noi se stabilește prin ordin comun al Ministrului Economiei și Comerțului și al Președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

Art. 13 – În cazul neachitării contravalorii gazelor naturale la termenul prevăzut în clauzele contractuale, creditorii vor notifica Operatorul de Piață din cadrul Dispeceratului Național de Gaze Naturale în scopul sistării alimentării cu gaze naturale a debitorilor.

Art. 14 – Nerespectarea prevederilor prezentului ordin de către operatorii economici din sectorul producției, transportului, furnizării, distribuției și înmagazinării subterane a gazelor naturale atrage sancționarea acestora în condițiile prevăzute de Legea Petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare și de Legea Gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 15 – Titularii de acorduri petroliere, furnizorii de gaze naturale licențiați, distribuitorii licențiați, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale, Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Operatorul de Piață din cadrul Dispeceratului Național de Gaze Naturale vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 16 – La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abroga: Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 85/2001; Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 199/2001 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 379 din 11 iulie 2001; Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 292/2003 privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 339 din 19 mai 2003; Ordinul comun al ministrului industriei și resurselor și al președintelui Agenției

Nationale pentru Resurse Minerale nr. 49/14/2003 privind valorificarea cantitatilor de gaze naturale noi din productia interna, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 122 din 26 februarie 2003.

Art. 17 – Ordinele Presedintelui Agentiei Nationale pentru Resurse Minerale nr. 75/12.06.2003, publicat în Monitorul Oficial nr. 421/16.06.2003, respectiv nr. 92/07.07.2003, publicat în Monitorul Oficial nr. 519/18.07.2003 își pastreaza valabilitatea.

Art. 18 – Prezentul ordin se publica în Monitorul Oficial al României, partea I.

MINISTRUL ECONOMIEI SI COMERTULUI

IOAN CODRUT SERES

**PRESEDINTELE
AGENTIEI NATIONALE PENTRU RESURSE MINERALE**

GHEORGHE BULIGA

**PRESEDINTELE
AUTORITATII NATIONALE DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL GAZELOR NATURALE**

STEFAN COSMEANU